

ชื่อภาคานิพนธ์ : ความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการบริหารจัดการที่ดี : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตาล อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน : นางเกวลิณ ปันยานะ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดี ปัจจัยที่มีผล ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าตาล อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ศึกษาคือกลุ่มผู้นำ อบต. ได้แก่กลุ่มสมาชิกสภาอบต. พนักงานส่วนตำบลรวมถึงลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้นำทางการได้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และกลุ่มผู้นำไม่เป็นทางการได้แก่ประธานกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มประชาคม ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มบัณฑิตจบใหม่ ศึกษากลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้นำชุมชนทุกคน จำนวน 214 คน ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติเชิงอนุมานใช้สถิติ t - test และ F - test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างมาก ในหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยกลุ่มผู้นำชุมชนได้จัดลำดับความสำคัญในการให้ความคิดเห็นจากมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ยกเว้นด้านความคุ้มค่าที่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2. ด้านความรู้ กลุ่มผู้นำชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับสูง

3. ปัจจัยด้านอาชีพ มีผลต่อความคิดเห็นในการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลของกลุ่มผู้นำชุมชน ปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีผลต่อความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะสำคัญ

1. รัฐบาลควรกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการบริหารจัดการที่ดี และได้รับรางวัลในลำดับที่ 1 เป็นตัวอย่างในการพัฒนาให้กลุ่มองค์กร ผู้นำชุมชน และประชาชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
2. รัฐบาลต้องแก้ไขกฎหมายและกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมได้ ส่วนเสียทั้งทางตรง และทางอ้อม ของผู้ที่เป็นตัวแทนของประชาชน คือ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ชัดเจน รวมทั้งรณรงค์ให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความรู้และความเข้าใจ
3. ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพหรือเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อค้นหาปัจจัยหรือเงื่อนไขที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการที่ดี
5. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้ และเข้าใจการบริหารงานของ องค์การปกครองท้องถิ่น เพื่อฝึกให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด

This research aims at studying the community leaders' opinion on good management , factors relating to good management , problems and recommendations for good management of Pa Tan Tambon Administration Organization , Chiang Rai Province. Population of the study comprises TAO's leaders and personnel, i.e., TAO council members , employees, village committee. Formal leaders such as Kamnun , village heads , and their assistants. Constructed questionnaire was used as a major tool for data collection. Data analysis is done by descriptive statistics of frequency, percentage, mean and standard deviation coupled with inferential statistics of t – test and F – test.

Findings of the study are briefly presented below :

1. The leaders' opinion as a whole is mostly agreeable with the principle of good management with priority from high to low as follows : people's happiness, responsibility, participatory principle , responsive to people's need. Only the cost / benefit balancing appears at moderate level.
2. The community leaders have knowledge about their power and duty at the TAO at the high level.
3. Occupational factor relates to the opinion on good management of TAO while other factors have no relation to the opinion.

Among recommendations emerged from this research are 1) the government should give rewards to TAO with good management as incentives: 2) laws and regulations impeding progress in TAO's good management should be abolished or revised: 3) exchange of knowledge and experiences among TAO's should be encouraged, particularly in the fields of budget management and quality of life management, among others.